

POSTANOWIENIE

Dnia 27 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Agnieszka Bednarek - Moraś

Sędziowie: SO Zbigniew Ciechanowicz (spr.)

SO Iwona Siuta

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 27 maja 2014 r. w S.

sprawy z wniosku wierzyciela (...) **spółki z ograniczoną odpowiedzialnością(...)z siedzibą we W.**

przeciwko dłużnikowi **M. P.**

o nadanie klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty wydanemu w elektronicznym postępowaniu upominawczym na następcę prawnego

na skutek zażalenia wierzyciela

na postanowienie Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 20 lutego 2014 r., sygn. akt IX Co 730/14

postanawia:

I. sprostować oczywistą omyłką pisarską w komparycji postanowienia Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 20 lutego 2014 r., sygn. akt IX Co 720/14 w ten sposób, że w miejscu oznaczenia wierzyciela, w miejsce (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnościąspółka komandytowa z siedzibą we W.”, wpisać (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością(...)z siedzibą we W.”;

II. oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 20 lutego 2014 r. Sąd Rejonowy Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie oddalił wniosek wierzyciela (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością(...)z siedzibą we W.o nadanie klauzuli wykonalności na rzecz następcy prawnego.

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy wskazał, iż wierzyciel wniósł o nadanie na swoją rzecz klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty Sądu Rejonowego Lublin – Zachód w Lublinie z dnia 2 lutego 2011 r. (sygn. akt VI Nc-e 95076/11) wydanemu w elektronicznym postępowaniu upominawczym, wskazując, że pierwotny wierzyciel(...)G.przeniosła na podstawie umowy z dnia 23 grudnia 2013 r. na jego rzecz wierzytelność wynikającą z w/w tytułu wykonawczego.

Sąd Rejonowy przywołał treść art. 788 § 1 k.p.c. i stwierdził, iż w świetle tego przepisu przesłanką uzyskania klauzuli wykonalności przez następcę prawnego wierzyciela wskazanego w tytule egzekucyjnym jest w szczególności wykazanie przejścia praw lub obowiązków w tym tytule stwierdzonych za pomocą dokumentu urzędowego lub prywatnego z podpisem urzędowo poświadczonym.

W ocenie Sądu I instancji, z załączonego przez wnioskodawcę wyciągu z umowy przelewu nie wynika, iż nastąpiło nabycie wierzytelności. Albowiem umowa w § 1 odwołuje się do wykazu wierzytelności zamieszonego w § 6.

Tymczasem § 6 nie zawiera takiego wykazu. Ponadto wnioskodawca przedłożył wyciąg strony 123 z 335 stron dokumentu i nie wiadomo dokładnie, jakiej umowy dotyczy ów wyciąg.

Zażalenie na powyższe postanowienie wywiódł wierzyciel i zaskarżając postanowienie w całości, wniósł o jego zmianę poprzez uwzględnienie wniosku wierzyciela o nadanie tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności z przejściem uprawnień oraz zasądzenie na rzecz wierzyciela kosztów postępowania klauzulowego oraz zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, wg norm przepisanych.

Orzeczeniu zarzucił naruszenie art. 788 § 1 k.p.c. przez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie w przedmiotowej sprawie, skutkujące odmową nadania klauzuli wykonalności z przejściem uprawnień mimo spełnienia przesłanek opisanych w/w przepisem.

Zdaniem wierzyciela uczynił on zadość obowiązkowi wynikającemu z art. 788 § 1 k.p.c., bowiem okoliczność przejścia wierzytelności z pierwotnego wierzyciela na wnioskodawcę została wykazana za pomocą przedłożonego wyciągu z umowy. Skarżący wskazał, że w tejże umowie jej przedmiot został ściśle oznaczony, ponieważ zgodnie z § 1 przelewane wierzytelności zostały wyszczególnione w § 6 i załączniku nr 1. W treści § 6 umowy znajduje się wykaz wierzytelności w formie tabeli, którą to częściowo wnioskodawca przedłożył.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie jest niezasadne.

Zgodnie z dyspozycją art. 788 § 1 k.p.c., jeżeli uprawnienie lub obowiązek po powstaniu tytułu egzekucyjnego lub w toku sprawy przed wydaniem tytułu przeszły na inną osobę, sąd nada klauzulę wykonalności na rzecz lub przeciwko tej osobie, gdy przejście to będzie wykazane dokumentem urzędowym lub prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym.

Powyższy przepis umożliwia realizację tytułu egzekucyjnego, jeżeli wymienione w nim osoby nie są wierzycielami lub dłużnikami i na ich miejsce na skutek następstwa prawnego pod tytułem ogólnym lub szczególnym weszły inne podmioty, przy czym możliwość nadania klauzuli wykonalności na rzecz następcy prawnego jest uzależniona od spełnienia określonych warunków. Na gruncie art. 788 § 1 k.p.c. niezbędną przesłanką do skutecznego ubiegania się przez następcę prawnego wierzyciela o nadanie klauzuli wykonalności jest wykazanie przez wnioskodawcę, oprócz istnienia samego tytułu egzekucyjnego nadającego się do wykonania, także faktu przejścia praw lub obowiązków za pomocą ściśle określonych środków dowodowych w postaci oryginałów dokumentów urzędowych lub prywatnych z podpisem urzędowo poświadczonym lub też ich odpisów, poświadczonych przez osobę posiadającą upoważnienie ustawowe.

Podkreślić należy, iż Sąd orzekający w postępowaniu klauzulowym ocenia te dokumenty pod względem formalnym, tj. w zakresie dotyczącym ustalenia, czy spełniają one kryteria wymagane od dokumentu urzędowego w rozumieniu art. 244 k.p.c. lub czy podpisy na dokumencie prywatnym zostały urzędowo poświadczone. Dokument przedkładany przez wnioskodawcę powinien umożliwiać stwierdzenie, że przejście rzeczywiście nastąpiło, przy czym decyduje każdorazowo treść konkretnego, poddawanego ocenie dokumentu. Ocena ta powinna być prowadzona przy zachowaniu reguł wykładni, a zatem uwzględniać także okoliczności powstania dokumentu i uwarunkowania, w jakich funkcjonuje podmiot, który go wystawił.

W oparciu o powyższe stwierdzić należy, że trafnie uznał Sąd Rejonowy, że dokumenty przedłożone przez wnioskodawcę nie dają podstaw do ustalenia, że przeszła na niego wierzytelność objęta nakazem zapłaty wydanym w sprawie o sygn. akt VI Nc-e 95076/11. W ocenie Sądu Odwoławczego, za zajęciem takiego stanowiska przemawiają jednakże inne względy, aniżeli wskazane przez Sąd I instancji w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia.

W okolicznościach rozpoznawanej sprawy wierzyciel powoływał się na umowę przelewu wierzytelności z dnia 23 grudnia 2013 r. zawartą pomiędzy nim a pierwotnym wierzycielem – (...)im. F. S.w G.. Umowa zawarta została w

zwykłej formie pisemnej przez równorzędne podmioty prawa cywilnego, a zatem może być traktowana jedynie jako dokument prywatny. Takowy zaś dokument powinien zawierać urzędowe poświadczenie podpisu. Poświadczenie przez notariusza własnoręczności podpisu, nie nadaje dokumentom prywatnym mocy dokumentu urzędowego. Taką moc przybierają dokumenty sporządzone w formie aktu notarialnego. Dokument, na którym podpis został poświadczony przez notariusza zachowuje swój charakter prywatny, a jedynie tzw. „klauzula poświadczeniowa” ma charakter urzędowy (por. (...), Poświadczenie własnoręczności podpisu, (...)).

Zgodnie zaś z przepisem art. 129 § 2 k.p.c. poświadczenie zgodności z oryginałem odpisu dokumentu przez notariusza lub występującego w sprawie pełnomocnika strony w osobie np. adwokata czy radcy prawnego, nadaje temu poświadczeniu charakter dokumentu urzędowego. Oznacza to, że poświadczony przez pełnomocnika odpis dokumentu ma charakter dokumentu urzędowego w tym znaczeniu, że potwierdza się w nim z mocą dokumentu urzędowego istnienie dokumentu „źródłowego” o treści takiej samej jak odpis. Złożenie takiego dokumentu jest wystarczające dla zrealizowania funkcji przewidzianej w art. 788 § 1 k.p.c. Takie stanowisko zajął Sąd Najwyższy w uchwale z dnia (...) (...), sygn. akt (...) podkreślając jednocześnie, że art. 129 § 2 k.p.c. znajduje odpowiednie zastosowanie również w postępowaniu klauzulowym, a to z mocy art. 13 § 2 k.p.c.

W okolicznościach rozpoznawanej sprawy wnioskodawca przedłożył kserokopię wyciągu z umowy przelewu wraz z kserokopią notarialnego poświadczenia, które to kserokopie poświadczone zostały przez występującego w sprawie adwokata „za zgodność z oryginałem”. Art. 4 ust.1 b ustawy z dnia 26 maja 1982 r. o adwokatach (tekst jedn.(...)) stanowi, iż adwokat ma prawo sporządzania poświadczeń odpisów dokumentów za zgodność z okazanym oryginałem w zakresie określonym odrębnymi przepisami. Poświadczenie powinno zawierać podpis adwokata, datę i oznaczenie miejsca jego sporządzenia, na żądanie - również godzinę dokonania czynności. Jeżeli dokument zawiera cechy szczególne (dopiski, poprawki lub uszkodzenia) adwokat stwierdza to w poświadczeniu.

W ocenie Sądu Okręgowego, z załączonych dokumentów w żadnej mierze nie wynika, iż klauzula poświadczeniowa notariusza dotyczy przedmiotowej umowy, bowiem sposób połączenia arkuszy dokumentu nie jest prawidłowy. Klauzula poświadczeniowa może być umieszczona na odrębnej karcie, ale musi być trwale z nim połączona, spojona pieczęcią i parafowana), bądź na samym dokumencie, na jego końcu (por. (...)- Czynności poświadczeniowe w praktyce notarialnej(...))W niniejszej sprawie za takowe trwałe połączenie nie może być uznane samo przybicie pieczęci w sposób, który nie pozwala na uznanie, iż ową pieczęcią połączone zostały przedstawione arkusze. Sąd Odwoławczy wskazuje, iż trudność w wykazaniu takowego trwałego połączenia w przypadku posługiwania się przez wnioskodawcę poświadczoną za zgodność z oryginałem kserokopią, można przezwyciężyć choćby poprzez szczegółowe opisanie przez pełnomocnika wyglądu poświadczanego dokumentu, w tym jego trwałego połączenia.

Zgodnie z cytowanym już art. 4 ust. 1b ustawy z dnia 26 maja 1982 r. o adwokatach, jeżeli dokument zawiera cechy szczególne (dopiski, poprawki lub uszkodzenia) adwokat stwierdza to w poświadczeniu. Znakiem szczególnym dokumentu jest w omawianej sytuacji jego trwałe połączenie, które adwokat może stwierdzić poświadczając za zgodność z oryginałem przedkładanej kserokopii. Również w sytuacji wątpliwości czy przedkładany wyciąg z umowy obejmujący wykaz wierzytelności stanowi faktycznie część zawartej umowy, pełnomocnik poświadczając kserokopię za zgodność z oryginałem powinien opisać szczegółowo przedkładaną kserokopię, wskazując, iż stronnica jest trwale połączona z całym dokumentem stanowić jego integralną część. W sytuacji, jak w niniejszej sprawie mamy natomiast do czynienia z poświadczeniem za zgodność z oryginałem kserokopii bez wskazania, jakiej umowy jest ona częścią (chodzi o stronnice jak na karcie 10 zawierającą tabelę z wykazem wierzytelności).

Podkreślić należy, iż wierzyciel musi mieć na uwadze, że postępowanie w trybie art. 788 k.p.c. jest uproszczoną formą uzyskania klauzuli wykonalności, co następuje na podstawie przedłożonych dokumentów, mającą na celu przyspieszenie tego postępowania. Postępowanie to ma charakter jedynie formalny, sprawa zostaje rozpoznana bez udziału dłużnika na posiedzeniu niejawnym i w związku z tym należy dochować wszelkiej staranności, aby wykazać następstwo prawne. W przeciwnym razie zachodziłoby niebezpieczeństwo dowolnego sposobu wskazywania przez wierzyciela osoby dłużnika i uzyskiwania klauzuli wykonalności bez jakiegokolwiek kontroli. Taka zaś sytuacja jest niedopuszczalna.

W tej sprawie wnioskodawca nie zdołał wykazać, by rzeczywiście doszło do przejścia na jego rzecz wierzytelności objętej wskazanym tytułem egzekucyjnym. W rezultacie nie ziszczyły się przesłanki umożliwiające nadanie klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu z uwzględnieniem przejścia uprawnień z niego wynikających.

Argumentując jak powyżej Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

ZARZĄDZENIE

(...)

(...)

(...)

(...)